

DE FLORA- EN FAUNAWET

Stel, je bent een lekker lange wandeling in het bos aan het maken en je komt een dode das tegen. Het skelet van een das zou een hele mooie aanvulling op je vergelijkingscollectie zijn, dus stop je het dier in een plastic tas, neemt het mee naar huis waar je de botjes eruit haalt en je collectie is nu een das rijker. Mag dit? Het korte antwoord is 'nee'. Sterker nog, je hebt nu zelfs meerdere overtredingen begaan. Dit WPZ Infoblad legt in het kort de Flora- en Faunawet uit en hoe je legaal een skelet van een inheemse beschermde diersoort in je collectie kunt opnemen.

Dieren en planten worden in Nederland beschermd middels de Flora- en Faunawet. Deze wet, die sinds 2002 van kracht is, is een verzameling van bepalingen uit voorheen geldende wetten, zoals de Jachtwet en de Natuurbeschermingswet. Beschermde diersoorten die onder de wet vallen zijn:

- alle van nature in Nederland voorkomende zoogdieren (met uitzondering van zwarte rat, bruine rat en huismuis),
- alle van nature op het Europese grondgebied van de Lid-Staten van de Europese Unie voorkomende soorten vogels,
- alle van nature in Nederland voorkomende soorten amfibieën en reptielen,
- alle van nature in Nederland voorkomende soorten vissen met uitzondering van de soorten waarop de Visserijwet 1963 van toepassing is.

Voor een compleet overzicht van alle soorten die onder de Flora- en Faunawet vallen, zie: <http://minez.nederlandsesoorten.nl/content/flora-en-faunawet-beschermde-soort-als-be-doeld-artikel-3-en-4>

De wet is erop gericht dat de natuur in Nederland zoveel mogelijk beschermd wordt. Het spreekt dan ook voor zich dat er in opgenomen is dat

je beschermde dieren niet mag doden, verstoren, nesten leeghalen, enz. Maar hoe zit het dan met dieren die al dood zijn? In Hoofdstuk III, paragraaf 3, artikel 13 valt te lezen:

Het is verboden:

a. planten of producten van planten, of dieren dan wel eieren, nesten of producten van dieren, behorende tot een beschermde inheemse of beschermde uitheemse plantensoort onderscheidenlijk een beschermde inheemse of beschermde uitheemse diersoort, of

b. te koop te vragen, te kopen of te verwerven, ten verkoop voorhanden of in voorraad te hebben, te verkopen of ten verkoop aan te bieden, te vervoeren, ten vervoer aan te bieden, af te leveren, te gebruiken voor commercieel gewin, te huren of te verhuren, te ruilen of in ruil aan te bieden, uit te wisselen of tentoon te stellen voor handelsdoeleinden, binnen of buiten het grondgebied van Nederland te brengen of onder zich te hebben.

De das uit de introductie mag je dus niet zomaar in bezit nemen. Je mocht hem zelfs niet eens vervoeren.

ONTHEFFINGEN

Mag je dan helemaal geen dieren-skeletten in huis hebben?

Van een klein aantal soorten die voor consumptie gefokt worden (en waarbij kan worden aangetoond dat ze ook daadwerkelijk gefokt zijn) is in bezit hebben en verhandelen wel toegestaan. Dit zijn het damhert, edelhert, haas, konijn, ree en wild zwijn.

Ook voor de overige beschermde diersoorten op de lijst zijn ontheffingen mogelijk. Allereerst voor het vervoeren ervan. Om een dood dier te mogen vervoeren dien je in het bezit te zijn van een 'vervoersverklaring dode beschermde in- en uitheemse dieren'. Deze kun je kosteloos bij de politie aanvragen en is drie dagen geldig. Met deze verklaring op zak kun je het dier naar een erkende preparateur brengen (dit is een preparateur die in bezit is van een preparateursdiploma en -onthefing). De preparateur neemt vervolgens de vervoersverklaring in, schrijft het dier in in zijn register en voorziet het van een merkteken dat is goedgekeurd door de minister van Economische Zaken, Landbouw & Innovatie (EL&I). Dit is heel belangrijk want hierdoor wordt vastgelegd dat het dier legaal verkregen en geprepareerd is. Je mag het dier dus niet zelf prepareren! Wanneer het dier geprepareerd is en voorzien van een geldig merkteken, kun je het thuis bewaren, vervoeren en afleveren en daarmee dus ook overdragen aan een ander. Voor soorten die vallen onder de CITES-regelgeving, is voor de

Voor bruinvisen geldt een prepareerverbod!

overdracht mogelijk een EU-certificaat vereist (zie <http://www.rvo.nl/onderwerpen/agrarisch-ondernemen/beschermde-planten-dieren-en-natuur/handel-beschermde-planten-en-dieren/cites-soorten-nederland-en-de-eu/eu>).

De Algemene Inspectiedienst (AID), politie, douane of marechaussee kunnen te allen tijde vragen om bewijs dat skeletten of skeletonderdelen legaal in je bezit zijn.

Let op! Voor een aantal soorten geldt een algeheel prepareerverbod. Voor deze soorten kun je als particulier geen ontheffing krijgen. Deze soorten staan benoemd in de volgende lijst: <http://minez.nederlandsesoorten.nl/content/flora-en-faunawet-soort-voor-een-prepareerverbod-geldt-als-bedoeld-artikel-641>. Op deze lijst staan o.a. alle walvisachtigen, bever, otter, hazelmuis, wilde hamster en alle vleermuizen. De bruinvis skeletten die je regelmatig op het strand aantreft mag je dus onder geen beding meenemen! Alleen bepaalde musea kunnen voor deze categorie dieren een ontheffing aanvragen.

KIJK UIT VOOR ZIEKTES

Als je dan aan alle voorwaarden van de Flora- en Faunawet voldaan hebt, en je gaat een dood dier vervoeren, let dan goed op de conditie van het kadaver. Een dood dier kan vol ziektekiemen zitten (lijkvergiftiging, botulisme, parasieten). Gebruik dus altijd goede handschoenen en goede verpakings-

materialen. Vooral vossen kunnen een aantal heel vervelende parasieten bij zich dragen. Deze dus niet zonder handschoenen aanraken.

STOF TOT NADENKEN

De Flora- en faunawet noemt geen vrijstelling voor producten die een bepaald aantal jaar oud zijn. De wetgeving is dus ook van toepassing op een das van 5000 jaar oud, omdat de das is aangewezen als beschermde inheemse diersoort. Wel is het natuurlijk zo dat de wet bedoeld is om de nu levende dieren te beschermen.

Naast de Flora- en faunawet spelen er nog meer wetten een rol. Denk bijvoorbeeld aan de eigendomswetgeving. Een gevonden dier moet in principe ook bij de terreineigenaar gemeld worden en hij/zij moet toestemming geven voor verwijdering. In een aantal natuurgebieden vinden bovendien experimenten plaats met het bewust laten liggen van kadavers om ook die biodiversiteit te beschermen.

Denk niet dat je de Flora- en Faunawet kan omzeilen door referentiemateriaal uit het buitenland te halen. Alle buurlanden hebben vergelijkbare wetgeving en bovendien gaan bij grensoverschrijding nog andere wetten een rol spelen, denk aan CITES en het Nagoya-protocol.

HANDIGE LINKS

De complete wettekst van de Flora- en Faunawet is in te zien via: http://wetten.overheid.nl/BWBR0009640/geldigheidsdatum_23-11-2015

Flora- en faunawet: beschermde soort als bedoeld in artikel 3 en 4: <http://minez.nederlandsesoorten.nl/content/flora-en-faunawet-beschermde-soort-als-bedoeld-artikel-3-en-4>

Soorten waarvoor geen ontheffing kan worden verleend aan particulieren: http://wetten.overheid.nl/BWBR0011852/geldigheidsdatum_29-10-2015#Artikel8

Aanvraagformulier vervoersverklaring dode beschermde in- en uitheemse dieren: http://www.politie.nl/binaries/content/assets/politie/mijn-buurt/wijkprojecten/05---amsterdam/bijzondere-wetten/formulier_bpz_vervoersverklaring_dode_beschermde_in_en_uitheemse_dieren_m357.pdf

Voor contactgegevens van een erkend preparateur raadpleeg je de website van de Nederlandse Vereniging van Preparateurs (www.prepareren.nl)